

tilsvarende eksotiske udstillinger med ”importerede” afrikanere fra Nubien i 1880 og fra Senegal i 1899 samt beduiner fra arabiske lande i 1897 og 1901. I dag ville sådanne ”udstillinger” virke meget upassende. Ideen kom fra Hamborg, hvor direktør Carl Hagenbeck ”udstillede” eksotiske folk i sin zoologiske have!).

Indtil 1949 menes der kun at være omkring 40 kinesere i landet, hovedsageligt ”strandede” sømænd, småhandlende, artister og nogle få studerende. I perioden fra 1949 til i dag er der kommet langt flere kinesere til landet, specielt til et arbejde inden for – først – restaurationer og grillbarer. Den største succes er firmaet Da-loon, grundlagt af kineseren Sai-chiu Van i 1954. I dag er markedet for kinesiske restauranter og grillbarer mættet, og der oprettes færre nye, end der lukkes. Men hvem har ikke spist på en kinesisk restaurant, nydt de mange tag-selv-retter, øst op af den sur-søde sovs og afsluttet med te og tilhørende ”fortune cookie”? – Og med denne ”fortune cookie” er vi på vej til at tale om religion, for er divination netop ikke en af ingredienserne i kinesisk religion?

Dog har de etniske kinesere ikke et eget tempel i Danmark, men en lægmandsbevægelse ved navn Buddha's Light International Association (BLIA) har ca. 100 medlemmer og holder til i det vietnamesiske tempel i Valby, Lieu Quan. BLIA er en lægmandsorganisation tilknyttet den taiwanske buddhistiske *Foguangshan*, hvis nærmeste templer findes i Sverige og Amsterdam. I denne bog er *Foguangshan* udvalgt som repræsentativ for kinesiske religioner i udlandet. Falun Dafa er også repræsenteret i Danmark med et ukendt antal udøvere, der mødes for at praktisere *qigong*. Man gør meget ud af at betone, at det ikke er religion.

Tekst 54. Esben Andreasen: Et tempelbesøg i Taipei (2013)

Longshan (”Dragebjerget”) er et af de ældste og mest populære buddhisttempler i Taipei, Taiwan. Stedet er altså ikke Folkerepublikken Kina, men de religiøse handlinger, der ses her hver eneste dag i ugen, findes også i tusindvis af templer i kinesiske småsamfund verden over – og på fastlandet.

En ganske almindelig mandag formiddag er Longshan-templet i Taipei, Taiwan, allerede i fuld sving. En strøm af mennesker går gennem indgangsporten til højre – ganske få er turister, mens de øvrige har et religiøst ærinde: De kommer for at bede om lykke og sundhed.

Det kinesiske nytår står for døren, og der er travlhed med at få undersøgt, om det nye år vil bringe lykke til den enkelte og familien.

En af måderne er at forhøre sig gennem et lille spådomsritual (divination).

Man stiller sig op med ansigtet mod Guanyin, som står i templets centrale bygning, den buddhistiske medfølelsens-bodhisattva, som på sanskrit hedder Avalokitesvara, og som især er populær blandt kvinder. Man anbringer hænderne med håndfladerne mod hinanden i den buddhistiske bedestilling. Efter en kort bøn, hvorunder man fremsætter det spørgsmål, man søger svar på, går personen hen til en messingholder med spådomspinde med op til 100 forskellige pinde. Han eller hun blander dem, udvælger én, husker spådomspindens nummer, sætter pinden tilbage og går så hen til en lille kasse med ”måneklodser” og tager to op af kassen. Måneklodser er træstykker, ca. 10 centimeter lange, udformet som halvmåner, hvor den ene side er flad og den anden hvælvet. Man kaster dem ned foran sig, og hvis de begge har den hvælvede side op, betyder det et ”nej”. Hvis de begge har den flade side op, er det et tegn på, at personens formål er uklart, eller personen allerede har besluttet sig. Kun hvis den ene klods vender den hvælvede side op og den anden den flade, er det et ”ja”. Og kun hvis måneklodserne to eller tre gange i træk har ”sagt” ja – alt efter hvor store betingelser man stiller – er spådomspinden den rette for den enkelte – og hvis det ikke lykkes med den første spådomspind, må man tage en ny.

Der kan godt gå nogen tid, inden det hele falder på plads, og når man så har fundet den for den enkelte rigtige spådomspind, går man hen til et skab med små nummererede skuffer, som ligner et skuffemøbel i kinesiske apoteker eller kryddeributikker. I alt ca. 100 aflange skuffer. Fra skuffen tager man en seddel med samme nummer som spådomspinden, men nu skal sedlen tydes – og det kan den enkelte ikke. Derfor går han eller hun hen til en lille åben bod, hvor teksten på sedlen bliver udlagt. Bliver det kommende år gunstigt – eller bringer det ulykke? Der er nok størst chance for lykke, hvis man skal tro de personer, der har undersøgt sedlernes indhold.

Men der foregår også mange andre aktiviteter. På templets kontor er der stor omsætning. Man trækker et nummer for at blive betjent, for ikke at blive overhalet af andre, og inde i kontoret – udstyret med computere ved en række luger – sidder personale, som modtager donationer fordelt på ”godt helbred”, ”godt eksamensresultat”, ”ingen trafikuheld”, bønner for afdøde og lignende – hver med sin pris. Man afleverer penge, det bliver skrevet op på computernes regneark, og man får kvittering med for donationen – måske for at kunne vise sine bedsteforældre, at pengene er gået den rette vej.

Især op til nytår er der salg i ønsker om et godt helbred og god økonomi for det kommende år. Foran kontoret udfylder besøgende ”ønskесedler”, som afleveres på tempelkontoret sammen med et beløb, der svinger mellem 600 NTD (New Taiwan Dollars) (ca. 120 kr.) og 3.000 NTD. Man opgiver telefonnummer, alder og

køn, og det bliver skrevet på små sedler, som bagefter bliver hængt på store stativer ved den eller de enkelte guddomme, man måtte ønske går i forbøn for en. Med korte mellemrum går personalet ud til disse standere med hundredvis af Buddha-billeder, alle oplyst af en lille pære, og sætter de små sedler med disse oplysninger fast ved den enkelte Buddha. Sådan finansieres templet – og sådan bliver den enkeltes ønsker ført frem – en gensidighed mellem den enkelte og templet.

Størstedelen af aktiviteterne er dog køb og antændelse af røgelsespinde. Disse holdes mellem hænderne, og med ansigtet mod Guanyin fremfører man sin tavse bøn. Hovedet bøjes flere gange, og efter bønningen placeres røgelsespindene i det store røgelseskar foran hovedbygningen med Guanyins statue. Også foran de andre guddomme ses tilsvarende adfærd. En mor kan fx tage en kopi af sin søns ansøgning om optagelse på et universitet med, og med denne og nogle røgelsespinde i hånden beder hun guddommen for litteratur og eksaminer om hjælp til dette vigtige punkt i sønnens liv.

Langs den ene side af den første gård inden for templet sidder en række mennesker med små bøger med sutraer. Det giver også god karma at kunne recitere uddrag af sutraer til Guanyin, typisk fra *Lotus-sutraens* Guanyin-kapitel, nummer 25.

Eller man deltager i en fællesrecitation, anført af templets nonner. Det kan være en rytmisk gentagelse af Omito Fos navn, guden, der bringer en til Det Rene Land. Også det forbedrer ens karma.

Andre har medbragt frugt til Guanyin. Nogle medbringer en flaske salatolie, andre snacks eller små pakker slik. Hun har en særlig position, fordi hun som den

Tempelfestival med procession.

Gudinden Mazu i
Lu Ermen-temp-
let nær byen Tai-
nan, Taiwan.
Mazu kaldes også
Tian Hou (Him-
lens Dronning).

eneste statue forblev uskadt under et amerikansk bombeangreb den 18. juni 1945, mens bygninger og andre statuer blev smadret. Bombeangrebet skyldtes, at Taiwan var under japansk besættelse indtil krigens afslutning.

Mange besøgende kaster også senere måneklodser for at se, om deres ofringer eller bønner er blevet vel modtaget eller ej af guddommene. Nogle, især ældre kvinder, knæler på polstrede skamler foran bordene med ofringer eller direkte foran guddommenes altre.

Det er påfaldende, at der er meget få munke og nonner i tempelområdet. Enkelte fungerer som hjælpere ved divinationerne eller ved sutra-recitationerne, men ellers foregår alt på de besøgendes initiativ – de ved besked.

Men der er mange andre guder i templet. Måske er Mazu mere populær? I hvert fald er der mange mennesker foran hende – gudinden fra fastlandet, som egentlig var en fattig fiskers datter, opdraget som buddhist, og som havde magiske evner til at helbrede. Hendes største bedrift var, da hun som 16-årig reddede sin far og sine brødre under en tyfon. Hun forblev ugift, og i en alder af 26 år fortalte hun sin familie, at hun ville forlade verden. Hun gik op på en bjergtop, hvorfra hun blev taget levende op i himlen, hvorfor hendes tilnavn er ”Den Hellige Moder i Himlen”.

I Longshan er hun blevet indlemmet blandt guderne senere, da søfolk, hvis gudinde hun er, tog hende med fra fastlandet, men hun er i dag mere end en folkereligøs gudinde for handel og søfart. Hun tilbedes for mange andre egenskaber.

Statuer af hende viser hende ofte lidt buttet med et slør, der skjuler halvdelen af hendes ansigt.

Guanyin og Mazu er ikke de eneste guddomme, der dyrkes i Longshan. Der er også guden med det blodrøde ansigt, Guandi, som levede i 200-tallet, og som i dag er gud for krig og forretningslivet. Guandi knyttes – lidt løst – til kongfuzianismen, fordi han er berømt for sin loyalitet mod Handynastiets herskere, efter at disse havde mistet magten – og loyalitet er en af de vigtigste kongfuzianske dyder. Og der er Wenchang, guddommen for litteratur og eksaminer, som forbindes med både kongfuzianisme og daoisme. Wenchang er især populær blandt studenter, som forbereder sig på adgangseksamen til universiteter i juni.

Nævnes bør også guden ”Den Gamle Mand under Månen”, som er de unge elskendes gud. Han kan også føre den ensomme sammen med en partner, og så må man som iagttager spørge sig selv, om den person, mand eller kvinde, der nu står foran guden, søger en mage, ønsker at bevare en forlovelse eller håber på, at ægteskabet ikke går i stykker.

Typisk kommer man til Longshan-templet for at dyrke ikke blot en af disse guddomme, men dem alle. Hver guddom har sin specialitet, og de fleste kinesere anser deres liv for at have forskellige aspekter, hvorfor de værdsætter forskellig guddommelig hjælp.